

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Slutrapport
ungdomsjourens och socialjourens
arbete mot människohandel
DNR:13.0-0778/2011

Ungdomsjourens och socialjourens arbete mot människohandel

SLUTRAPPORT 2011

Projekt	Författare	Version	Datum
Ungdomsjourens och socialjourens arbete mot människohandel 2011	Johanna Ek Westerlund Charlotta Thorelius		2012-01- 24

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1	En gemensam rapport	3
2.	Projektets bakgrund	3
2.1	Bakgrund ungdomsjouren & socialjouren	3
2.2	Erfarenheter från projekten 2010	4
3.	Projektbeskrivning Ungdomsjouren 2011	5
3.1	Beskrivning och omfattning	5
3.2	Utförande	5
3.3	Uppsökande arbete	6
4.	Projektbeskrivning socialjouren 2011	7
4.1	Beskrivning och omfattning	7
4.2	Utförande	8
4.3	Ärenden	9
5.	Projektprocessen Ungdomsjouren och socialjouren	10
5.1	Arbetsuppgifterna i projektet på individnivå	10
5.2	Arbetsuppgifterna i projektet på strukturell nivå	10
5.3	Gemensam aktivitetsplan	10
6.	Barnen	12
6.1	Bakgrundsförklaringar	12
6.2	Ensamkommande barn	12
7.	Slutsatser	13
7.1	Erfarenheter	13
7.2	Projektets synpunkter	14

1. INLEDNING

1.1 En gemensam rapport

Ungdomsjourens och socialjourens rapport avseende projektet 2011 redovisas gemensamt. Vissa delar, som gäller våra specifika roller och uppdrag, kommer att redovisas separat. Ungdomsjouren och socialjouren har under projektperioden augusti till december 2011 haft många gemensamma ärenden, en samsyn gällande människohandel och ett givande samarbete. Projektet kring människohandel har framförallt fokuserat på barn under arton år och människohandel för icke sexuella ändamål som till exempel tiggeri eller stöld. Man vet dock att ett offer för människohandel kan vara utsatt för flera ändamål samtidigt. Ungdomsjouren och socialjouren har olika roller och uppgifter. Ungdomsjouren är en uppsökande verksamhet som saknar myndighetsutövning medan socialjouren har mandat att fatta myndighetsbeslut.

2. PROJEKTETS BAKGRUND

2.1 Bakgrund ungdomsjouren & socialjouren

Socialjouren och ungdomsjouren vid Maria Ungdomsenhet har inom sina respektive verksamheter sedan 2004 påträffat barn under 18 år där det funnits misstankar om människohandel. Ungdomsjouren, har ett ansvar för uppsökande arbete i riskfylld gatumiljö och möter dessa barn och unga, ibland även vid polisförhör. Socialjouren har initialt myndighetsansvaret i många av dessa ärenden och gör risk- och skyddsbedömningar. I vissa fall tas beslut om omedelbart omhändertagande.

Länsstyrelsen i Stockholm beviljade projektmedel för att ungdomsjouren skulle bedriva ett riktat uppsökande arbete genom inventering av problematiken under

2010. Socialjouren beviljades projektmedel för att utveckla handlägningsrutiner och samverka med andra myndigheter anpassade för denna grupp. Projekten som varade mellan maj- november 2010 återrapporterades till Länsstyrelsen och Socialförvaltningen. Slutrapporterna för projektet 2010 resulterade i nya uppdrag 2011 från Socialförvaltningen kring ett förstärkt arbete kring barn som kan vara utsatta för människohandel. Syftet med uppdraget var att vidareutveckla samverkan från projektet 2010, att förstärka arbetet kring barn som kan vara utsatta för människohandel, att säkerställa rutiner för ett tryggt återvändande samt skapa ett internt samverkansforum kring frågan. Projektet löpte mellan den 1 augusti till den 31 december 2011.

2.2

Erfarenheter från projektet 2010

Under projektet 2010 kom ungdomsjouren och socialjouren att bli involverade i ett uppmärksammat ärende gällande två föräldrar som häktades misstänkta för människohandel av deras 15-åriga dotter. Ungdomsjouren påträffade flickan upprepade gånger tiggandes i Stockholm city. Socialjouren och Gränspolisens involverades och ungdomsjouren gjorde slutligen en polisanmälan. Det hela ledde till åtal och flickan omhändertogs. Tingsrätten och Svea hovrätt bedömde att det inte handlade om människohandel. Vad man gick på var bristande föräldraförmåga men framför allt tanken om att det handlade om fattiga människor och att man inte kan "kriminalisera fattigdom". Att det inte blev en fällande dom har fått konsekvenser för det fortsatta samarbetet mellan socialtjänst, polis och åklagare. Då åtalet ogillades i Tingsrätten och Svea hovrätt fastställde domen, blir det mycket svårt för åklagare att återigen väcka åtal i ett likande ärende. Som ett resultat av domen har det klargjorts att de ärenden som upptäcks bör vara av "uppenbar" karaktär eller där det finns tydliga indikatorer för att ett brott har begåtts. Då kan polis och åklagare agera. Trots detta har ungdomsjouren och socialjouren haft ett välfungerande samarbete med Gränspolisens.

3. **PROJEKTBSKRIVNING UNGDOMSJOUREN 2011**

3.1 **Beskrivning och omfattning**

Projektet är en del av förvaltningens övergripande arbete kring människohandel. Projektet har pågått från den 1 augusti till den 31 december 2011. Projektet har inneburit en utveckling av erfarenheterna från ungdomsjourens tidigare projekt i arbetet mot människohandel och lett till att vidareutveckla arbetsmetoden i det uppsökande arbetet i gatumiljö. Samarbetet internt inom förvaltningen med socialjouren och prostitutionsenheten ska utvecklas. Samarbetet internt inom ungdomsjouren ska stärkas. Samarbetet med polis- och åklagarmyndigheten ska utvecklas. Allt i syfte att på ett bättre sätt fånga upp barn utsatta för människohandel. En medarbetare från ungdomsjourens citygrupp projektanställdes. Det är samma medarbetare som tillsammans med sektionschef var ansvarig för det tidigare projektet 2010. Genom att medarbetare arbetar i citygruppen underlättas implementeringen av arbetet i praktiken på fältet.

3.2 **Utförande**

I det förberedande arbetet hade projektansvarig och sektionschef ett uppstartsmöte där grunden för projektet lades kring projektledarens arbetsuppgifter, projektets syfte och mål, tider och schema planlades. En handlingsplan gjordes och metoder för det uppsökande arbetet samt en arbetsplan över vilka dagar, tider och vilken personal som skulle fokusera på projektuppdraget. En kort ordlista togs fram över användbara ord på romani. I det tidigare projektet från 2010 delade ungdomsjouren ut lappar med information om att man kan kontakta ungdomsjouren om man ser barn som tigger, spelar musik eller säljer blommor. Dessa delades ut till personer som arbetar i gatumiljön till exempel kioskägare och spärrvakter. Detta tillvägagångssätt visade sig vara verkningslöst i syfte att få in information, då ingen ringde med anledning av lapparna, därför har metoden inte använts i projektet för 2011. Ungdomsjouren bedrev även under projektet 2010 ett uppsökande arbete över hela Stockholms innerstad (innanför tullarna). Projektet 2010 visade att de flesta barn (och även de flesta vuxna) som tiggde, spelade musik eller sålde rosor befann sig i Stockholms city. Fokus för projektet 2011 bedrevs därför endast i riskmiljöer i Stockholms city samt i utvalda

innerstadsdelar på uppdrag av socialtjänsten eller med anledning av tips från allmänheten.

En kortare handlingsplan formulerades för medarbetare att ta med i det uppsökande arbetet. Handlingsplanen innehöll lagar, tillvägagångssätt, aktuella telefonnummer, indikatorer samt specifika ord översatta från svenska till romani. Anledningen till att ungdomsjouren översatte ord till romani, är att de flesta barn och ungdomar som ungdomsjouren stöter på i tiggeri eller liknande ofta kommer från östeuropeiska länder och har inte så sällan ett romskt ursprung. Den särskilda fältrapporten som skapades i projektet 2010 reviderades för att bättre passa formen för detta projekt. Fältrapporten fylldes i för varje uppsökande pass inom projektet.

Inom ramen för projektet har ungdomsjouren bedrivit ett socialt uppsökande arbete i riskmiljöer i Stockholm city för att uppmärksamma och inventera förekomst av barn (under 18 år) som kan misstänkas vara utsatta för människohandel genom att tigga, spela musik eller sälja rosor.

Ungdomsjourens erfarenhet är att det inte finns någon annan i Stockholm som arbetar uppsökande kring människohandel för andra ändamål än sexuella. Det betyder att barn som tigger, säljer rosor eller spelar musik och som kan vara utsatta för människohandel inte upptäcks om inte ungdomsjouren arbetar med frågan. Utöver ungdomsjouren är det polis som påträffar dessa barn och de agerar oftast bara om ett ”uppenbart” brott har begåtts. De polisanmälningar som gränspolisen har fått in under året, rörande misstankar om människohandel, kommer från ungdomsjouren eller socialjouren.

3.3 **Uppsökande arbete**

Ungdomsjouren har genomfört 32 fältförlagda arbetstimmar fördelat på olika dagar under perioden. Ytterligare arbetstid har lagts ner inom ramen för det ordinarie uppsökande arbetet. Ungdomsjouren har skrivit 30 fältrapporter inom ramen för projektet. Det mesta uppsökande arbetet har bedrivits i centrala Stockholm på Drottninggatan, Sergelgången, Kungsgatan, Sergelstorg, Hamngatan men även kring Fridhemsplan, Södermalm och Östermalm. Det är framförallt på dessa platser som ungdomsjouren har påträffat barn och vuxna som

tigger, spelar musik eller säljer rosor som kan vara utsatta för människohandel. Enligt fältrapporterna har ungdomsjouren under projektperioden påträffat 64 vuxna och 17 barn, varav en del barn som påträffats kan vara samma barn vid flera tillfällen.

Ungdomsjouren påträffade fem flickor i tiggeri som man misstänkte var barn men som visade sig vara i 20-års ålder. Alla kom från Rumänien och majoriteten av flickorna hade egna barn, oftast i hemlandet. De barn som under projektet har påträffats har angett att de kommer från Rumänien. En 15-årig pojke anmäldes till socialtjänsten utifrån tiggeri. Ytterligare en pojke anmäldes enligt socialtjänstlagen med anledning av stöld. Ungdomsjouren överlämnade även information gällande en 17-årig flicka med ett litet barn som sålde rosor på kvällen i Stockholm city. Ungdomsjouren har under projektperioden påträffat ytterligare ett par barn som sågs vid ett tillfälle. Dessa anmäldes också till socialtjänsten, men då de försvann föranledde det ingen åtgärd. Ungdomsjouren har under projektperioden fått in fyra tips från allmänheten angående oro för barn som tigger.

4. **PROJEKTBSKRIVNING SOCIALJOUREN 2011**

4.1 **Beskrivning och omfattning**

Projektet är en del av förvaltningens övergripande arbete kring människohandel. Projektet har pågått från den 1 augusti till den 31 december 2011. Det bygger vidare på det projekt som genomfördes under 2010. Samarbetet internt inom förvaltningen med ungdomsjouren och prostitutionsenheten ska utvecklas. Den interna kunskapsutvecklingen inom området ska fortgå och samarbetet med polis- och åklagarmyndigheten ska utvecklas. Allt i syfte att på ett bättre sätt fånga upp barn utsatta för människohandel. Vidare ska rutiner för ett säkert återvändande för dessa barn upparbetas. En medarbetare från socialjouren projektanställdes på 50 procent. Det är samma medarbetare som tillsammans med enhetschef och styrgrupp var ansvarig för det tidigare projektet 2010.

4.2 **Utförande**

Inför projektstarten hade projektansvarig och enhetschef ett möte där syfte, mål och arbetsuppgifter formulerades. Projektet har huvudsakligen fokuserat på minderåriga som kan misstänkas vara offer för människohandel men arbetet inbegriper även vuxna.

I det fortsatta arbetet med människohandel har socialjouren tagit vid där projektet 2010 slutade och byggt vidare på kunskapsbasen med att identifiera människohandelsärenden. Under projektet för 2011 har man även vidareutvecklat rutiner i handläggningen, samverkan med andra myndigheter och fokuserat mycket på att bygga upp praktiska rutiner för ett säkert återvändande och varit ett stöd för stadsdelarna i detta arbete.

Under projektet 2010 såg vi att det fanns ett stort behov av kunskap som rör återvändande av minderåriga både juridiskt och praktiskt. Majoriteten av de utländska barn som socialjouren påträffat och där det funnits en misstanke om människohandel har de senaste åren kommit från Rumänien. Socialjouren planerade och genomförde därför en studieresa dit tillsammans med representanter från ungdomsjouren för detta ändamål (se bifogad rapport) med syftet att få till ett säkert återvändande för barn och unga som misstänks utnyttjas inom människohandel. Vi hade möte med den centrala barnavårdsmyndigheten i Bukarest, lokal socialjour och representanter för den institution där barn utsatta för människohandel placeras initialt. Vi träffade även anti-trafficking myndigheten och frivilligorganisationer som arbetar med frågan. Det var en mycket givande resa inte minst för att få bekräftat att det finns ett fungerande socialt omhändertagande vid ett eventuellt återvändande och en hög medvetenhet om människohandelsproblematiken och dess förödande konsekvenser för offren. Myndigheter och frivilligorganisationer har ett tätt samarbete i dessa frågor i Rumänien.

Socialjouren kommer i kontakt med utsatta personer på många olika sätt. En del länkas till socialjouren via ungdomsjouren, andra kommer via polis eller frivillig organisationer och ibland hittar de till socialjouren på egen hand. Ibland ringer allmänheten till socialjouren och anmäler oro för barn och vuxna som tigger på gatan.

4.3

Ärenden

Socialjouren har under projekttiden fattat beslut enligt § 6 Lagen om vård av unga (LVU) av en tonårsflicka som misstänktes vara offer för människohandel. Under hela 2011 har socialjouren fattat ytterligare fem beslut om LVU där det funnits misstanke om människohandel, varav fyra pojkar och en flicka i åldrarna 15-17 år. I samtliga ärenden fanns oklarheter kring identiteten och vem som var ansvarig för barnet. Fem av barnen var troligen hemmahörande i Rumänien och ett barn var asylsökande med oklar identitet.

Under projekttiden har socialjouren varit inblandad i ytterligare sju ärenden med minderåriga där socialjouren misstänkt människohandel. Inom ramen för projektet har totalt sex polisanmälningar upprättats gällande misstanke om människohandel för andra ändamål än sexuella och som skickats till gränspoliserna. I övriga ärenden har lokal polis eller stadsdel anmält.

Socialjouren har varit delaktig i tre ärenden som rör människohandel för sexuella ändamål och då tagit myndighetsbeslut avseende placering. I ytterligare två fall har socialjouren gjort anmälan till stadsdelen om oro för att två flickor utnyttjats som arbetskraft och eventuellt för sexuella ändamål. Detta har stadsdelen informerats om och de har öppnat utredning i ärendena.

Socialjouren träffar många klienter som berättar att de lurats hit med löften om arbete och bostad. I många fall har de fått betala stora summor för sina arbetstillstånd som vid ankomsten visat sig vara falska eller så betalar arbetsgivaren endast en bråkdel av den lön de blivit lovade. I dessa ärenden försöker vi motivera klienten att polisanmäla sin arbetsgivare men ofta finns en rädsla för vilka konsekvenser det kan medföra. Socialjouren har ett samarbete med flera ambassader avseende dessa personer.

I ett av de fall som anmälts till polisen gällande människohandel har åtal väckts. Ett flertal ärenden har lagts ned i brist på bevis trots att det funnits misstankar om människohandel. Socialjouren har gjort ärendeanalys i några ärenden som varit aktuella för att vidareutveckla arbetsmetoder och få ökade kunskaper inom området.

5. PROJEKTPROCESSEN UNGDOMSJOUREN OCH SOCIALJOUREN

5.1 **Arbetsuppgifterna i projektet på individnivå:**

- Upptäcka barn som kan vara i behov av socialtjänstens insatser.
- Göra bedömningar på plats kring barns utsatthet och behov.
- Länka barnen till socialjouren i Stockholm.
- Utveckla handläggningsrutiner för att säkerställa skydd/stöd.

5.2 **Arbetsuppgifterna i projektet på strukturell nivå:**

- Att ungdomsjouren, socialjouren och prostitutionsenheten skapar ett forum för samverkan och kunskapsutbyte inom förvaltningen kring människohandelsfrågan.
- Bygga en fungerande samverkan med gränspolisens.
- Delta i möten och utbildningsdagar kring exploaterade barn.
- Strukturera formen för uppsökande arbete i city med fokus på målgruppen.
- Utveckla socialjourens arbetssätt i frågan.
- Informera och följa upp samverkansrutiner med stadsdelsförvaltningarna. Inventera brister, komma med förslag på åtgärder.
- Bygga upp kontaktnät med samverkanspartners i andra länder för ett säkert återvändande.
- Sprida kunskapen inom ungdomsjouren och socialjouren.
- Komma med förbättringsförslag vad gäller organisering av frågan.

5.3 **Gemensam aktivitetsplan**

Under projektperioden har följande genomförts utöver det uppsökande arbetet:

- Uppstartsmöte, schemaläggning för halvtidsprojektstjänsten, skapande av handlingsplan, fältrapporter, mallar samt aktuell kontaktinformation till viktiga samarbetspartners.
- Förvaltningsforum kring människohandel. Totalt sju träffar. Dagordning utformad samt protokoll för varje träff.
- Möte med socialjouren kring ensamkommande barn samt utbildning för Ungdomsjouren i frågan.

- Ungdomsjouren och socialjouren träffar asyl/PUT-boenden (boenden för personer med permanent uppehållstillstånd) inom förvaltningen vid två tillfällen för att informera om människohandel.
- Möte med nationell samordnare för människohandel, NMT, (nationellt metodstöd mot prostitution och människohandel) hos Länsstyrelsen vid två tillfällen utifrån kunskapsutveckling.
- Ungdomsjouren har fem specifika internmöten kring människohandelsfrågan där det praktiska arbetet har diskuterats utifrån fallbeskrivningar. Utöver detta har ungdomsjourens citygrupp möte varje vecka då människohandelsfrågan har varit en stående punkt.
- Socialjourens projektledare har träffat samtliga interna mötesgrupper kring människohandelsfrågan och fallbeskrivningar.
- Socialjouren har tillsammans med en medarbetare träffat juridiska avdelningen för att rådgöra kring specifika frågor i dessa ärenden.
- Ungdomsjouren, socialjouren och Gränspolisen har under projektperioden haft tre samverkansmöten.
- Socialjouren och ungdomsjouren har vid ett tillfälle intervjuats om det praktiska arbetet kring människohandel. Detta för att sedan användas i en internationell studie som syftar till att skapa kunskap som kan användas i EU kommissionens arbete med att ta fram nya policys.
- Utbildnings dagar 24-26 oktober genom Socialstyrelsen. Utbildningen handlade om prostitution och människohandel för sexuella ändamål.
- Möte på CBSS (Council of the Baltic Sea States) tillsammans med Socialjouren kring ett internationellt samarbetsprojekt. Fokus ska ligga på barn som misstänks vara exploaterade för icke sexuella ändamål och de involverade länderna och professionerna ska besöka varandras länder och verksamheter. Finansieringen har sökts och beviljats hos SIDA Östersjöenheten.
- Socialjouren har arrangerat en studieresa till Rumänien tillsammans med ungdomsjouren. (se bilaga)
- Deltagande av Nationell konferens om prostitution och människohandel för sexuella ändamål, Länsstyrelsen Stockholm 14-15 december.
- Slutrapport presenteras för ledningsgruppen 2012.

6. BARNEN

6.1 Bakgrundsförklaringar

Under projektets gång så har det visat sig att det i huvudsak är östeuropéer som påträffas inom ramen för projektet och framförallt en romsk minoritetsbefolkning. Uppfattningen är att de människor som kommer till Sverige och som kan vara utsatta för människohandel kommer från de fattigaste delarna av Europa. Sedan länder som Rumänien har kommit att bli en del av EU-samarbetet (2007) har flera lämnat sina ursprungsländer då det har blivit lättare att röra sig obegränsat inom EU. Vissa lämnar med en förhoppning om ett bättre liv i ett annat land eller senare i livet. I de fattigaste länderna inom EU upplevs det vara svårare att skydda sina medborgare från människohandeln. I de mest utsatta områdena i dessa länder är arbetslösheten hög och det är framförallt härifrån som människohandlare rekryterar. Minoriteter påträffas i större utsträckning här och de är inte alltid folkbokförda och saknar ibland också identitetskort. Skyddssystemen i de fattigare områdena är bristfälliga och förtroende för myndigheter saknas. Med andra ord kan dessa människor kidnappas och försvinna utan att någon annan än befolkningen i området känner till det. I Bulgarien är cirka 50-80 procent av de som utsätts för människohandel av minoritet och 50 procent i Rumänien, vilket betyder att minoriteter som romer är överrepresenterade och barnen är särskilt utsatta.

(källa: ANTIP – National Agency Against Trafficking in Persons in Romania, Camilla Ida Ravnboel, forskare inom mänskliga rättigheter och genusfrågor, Köpenhamn)

6.2 Ensamkommande barn

En grupp som särskilt har uppmärksammats under projektet 2011 är gruppen ensamkommande barn som kommer till Sverige. Ensamkommande barn har påträffats i riskmiljöer i Stockholm city, i förhör hos polisen samt av medarbetare på socialjouren. Detta är en grupp som även hanteras hos gränspolisen då de flesta ensamkommande barn kommer till Sverige med hjälp av människosmugglare. Detta bekräftas även på asylboenden och det finns ibland en oro att barnen har en kvarstående skuld att betala människosmugglarna. Erfarenheter från Storbritannien och Norge visar på att de är en särskilt utsatt grupp som kan vara offer för människohandel. En viktig uppgift under hösten har varit att stärka

påbörjade samarbeten samt utveckla nya och sprida kunskap i syfte att minimera riskerna kring dessa barn.

7. **SLUTSATSER**

7.1 **Erfarenheter**

Människohandel är ett brott där de som utnyttjar barnen ser till att flytta på dem ofta för att undvika att myndigheter upptäcker dem och allvarlighetsgraden är hög gällande barn som är utsatta. Människohandel är ett diffust brott som ständigt ändrar karaktär.

Erfarenheterna från projektet visar på att det finns svårigheter med att handlägga ärenden gällande människohandel. Detta blir tydligt i de ärenden där brott inte är uppenbart. Om det inte finns uppenbara indikatorer om människohandel eller om det potentiella offret inte påträffas i ett kriminellt sammanhang själv, finns det risker för att offret inte får rätt hjälp/stöd. Oavsett om det handlar om en familj i nöd där barnen används i tiggeri eller mer ”uppenbara” fall av människohandel så har handläggningen ofta varit en process som tagit mycket tid och resurser i anspråk. Det är svårt att hitta en placering som passar för en ungdom som varit utsatt för människohandel. Brottets art är inte av den grad att en placering på en låst SIS avdelning (statens institutionsstyrelse) är lämplig. Svensk sociallagstiftning är inte heller anpassad för dessa ungdomar, i synnerhet inte när man ska göra en LVU-ansökan.

Det är viktigt att socialtjänsten mer uppmärksammar och identifierar barn och ungdomar från andra länder som är utsatta för människohandel. Det är relativt få människohandelsärenden per år som kommer till socialjourens och ungdomsjourens kännedom och som sedan delas ut på olika stadsdelar. Socialtjänsten i Stockholms fjorton stadsdelar får därför jämfört med andra barn- och ungdomsärenden sällan in ärenden kring människohandel, och det kan då finnas svårigheter med att hålla sig uppdaterad inom området och att samverka med olika nätverk och myndigheter på ett tillräckligt effektivt sätt.

Inom projektet har det skapats ett centralt nätverk kring människohandel som är välfungerande med ungdomsjouren, socialjouren, prostitutionssamordnare, och gränspolisen.

7.2

Projektets synpunkter

Att arbeta med människohandelsfrågor är komplext och resurskrävande. En förutsättning för att kunna handlägga dessa ärenden på ett rättsäkert sätt är ett gott samarbete i nätverk med olika enheter samt nära samverkan med olika myndigheter såsom socialtjänst, polis och åklagare.

Bedömningen är att det finns en potential och att människohandelsärenden skulle kunna handläggas mer effektivt än vad som sker idag. Man behöver utarbeta hur ärenden ska handläggas på bästa sätt, rutiner behöver tas fram och samverkan utvecklas.

Samarbetet med gränspolisen behöver stärkas. För klientens del innebär det att frågor som kan innebära en upprepning av ett trauma endast ska behöva ställas en gång istället för flera.

Det saknas idag relevant forskning och evidensbaserade metoder kring människohandel med barn. Det vore önskvärt att de kunskaper och erfarenheter om människohandel som förvärvas inom socialtjänsten kunde samordnas, dels för att kunna spridas inom staden och dels som ett underlag för forskning.